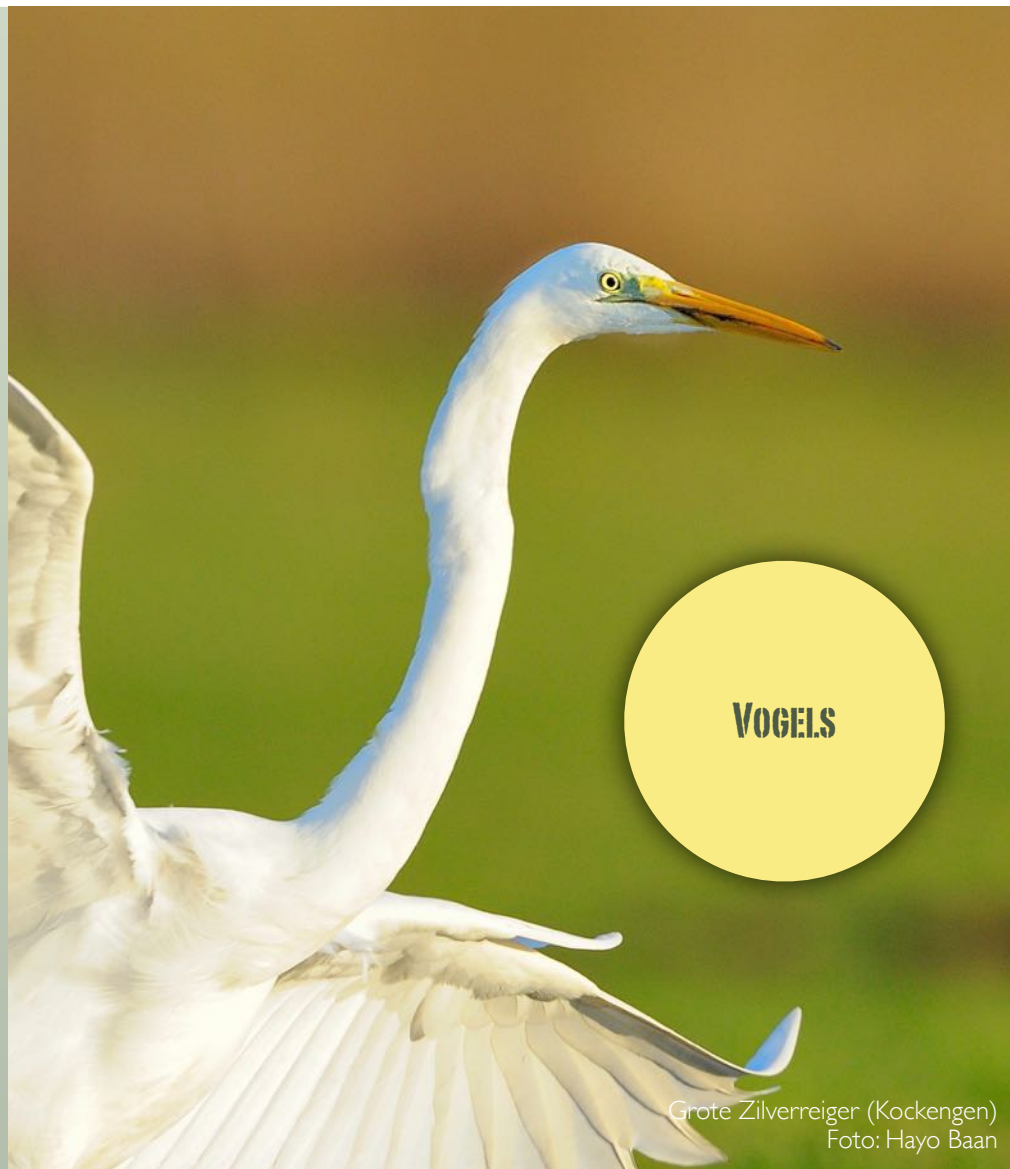

NATUURGROEP KOCKENGEN VOORJAAR 2018

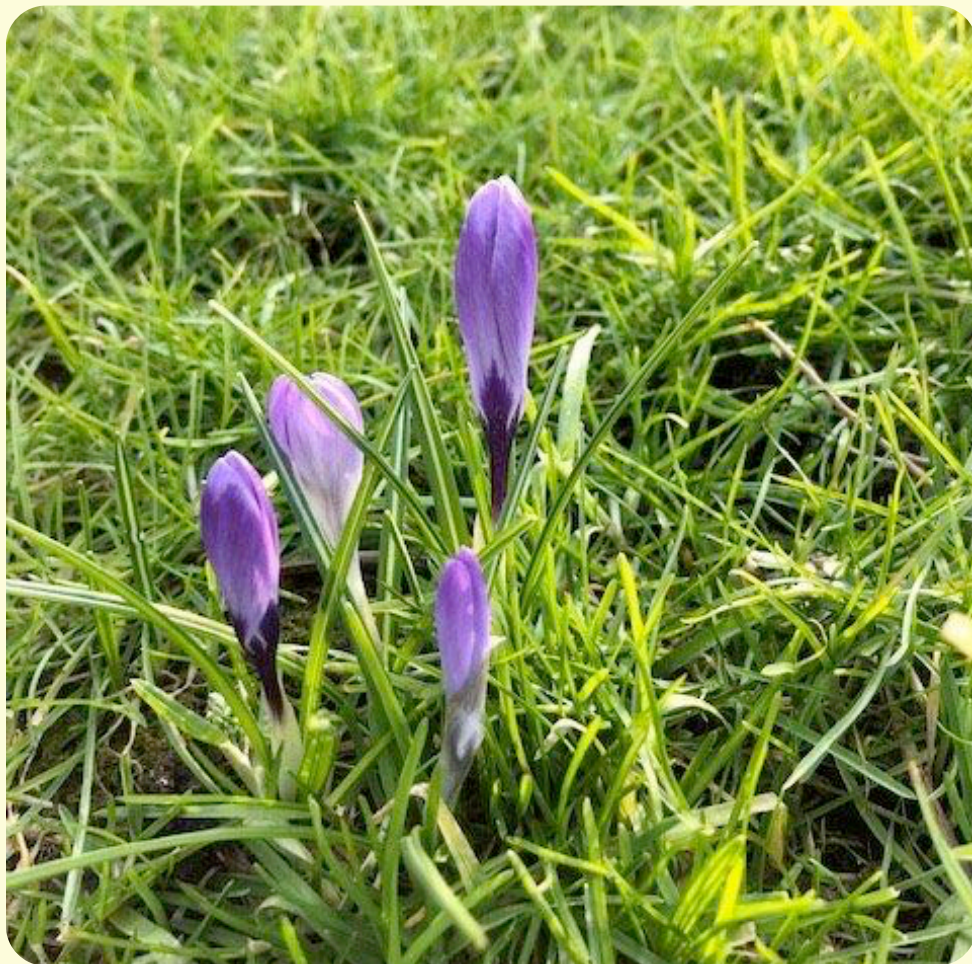
Grote Zilverreiger (Kockengen)
Foto: Hayo Baan

INHOUD

- Voorwoord
- Nestkast werkgroep
- Oude eiken in Engeland
- Naturommetje Reeuwijksche Plassen, 28 oktober 2017
- Werkzaamheden Kockengen waterproof en het verwijderen van bomen
- Natuurgroep Kockengen nu ook te vinden op LinkedIn
- "Vogels dichtbij en ver weg" – fotolezing door bioloog en Kockenees Jieles van Baalen
- Nationale tuinvogeltelling 2018 met de jeugdgroep
- Uilenexcursie levert spektakel op
- Natuurgroep Kockengen plant stinzenplanten
- Met jeugdgroep geringde jonge Torenvalk nog steeds actief
- Schedel van ree gevonden in zuidelijke rietlanden
- Stinzenplanten: niet alleen voor buitenplaatsen!
- Velduilen gespot
- Waterhoentjes, wat zijn ze mooi
- Resultaten nationale tuinvogeltelling 2018 in Kockengen
- Sfeerimpressie werkdagen 2017
- Excursie naar De Biesbosch
- Jaarverslag Secretariaat 2017
- Meelezen met het bestuur – Word agenda-lid!
- Colofon

VOORWOORD

Ter voorbereiding van het jaarverslag en de ledenvergadering heb ik weer eens alles op een rijtje gezet. En ieder jaar als ik dit doe ben ik weer verbaasd over de vele activiteiten die we organiseren.

Het is niet als borstklopperij bedoeld, maar meer met het gevoel van 'we doen best veel en we vinden het ook nog leuk'. Bijkomstig voordeel is, dat ook

anderen er plezier aan beleven en onze natuurlijke omgeving onderhouden of verbeteren.

Nieuw is, dat we het afgelopen jaar plannen hebben bedacht om in de bebouwde kom wat meer kleur en fleur te brengen. Langs de Dreef en het Henry Dunantpad zijn duizenden zogenaamde stinzenbollen geplant. Door

de gemeente zijn we gevraagd om advies te geven over de aanplant van bomen en struiken in de straten, die door 'Kockengen waterproof' zijn ontdaan van al hun groen. Ik weet zeker dat de vogels en insecten blij worden van de door ons geadviseerde soorten.

Ontwikkelen van tijdelijke natuur klinkt niet bestendig, maar draagt wel bij aan het vergroten van natuurwaarde, al is het maar tijdelijk. Braakliggende terreinen werden in het verleden dusdanig verstoord, waardoor men zeker wist dat zich geen zeldzame soort vestigde, zodat de toekomstige bouw ernstige vertraging op zou lopen. Door nieuwe wetgeving is dit probleem weggenomen. We hebben bij de gemeente een voorstel ingediend om het braakliggende terrein van het oude Kockenest in te zaaien met vlinder- en insectvriendelijke bloemensoorten met een graspad dwars er door heen.

De gemeente is enthousiast en gaat het plan uitvoeren. We doen dit vooral omdat we het leuk vinden. En een bijkomstig voordeel is dat in dit geval insecten en mensen er blij van worden.

Ik wens je een mooie lente.

Tekst & foto: Ben van der Horst

NESTKAST WERKGROEP

Een gekleurde torenvalk geringd als pul in Kockengen en afgelezen in het Oudeland van Strijen.

Sinds 2012 zijn wij actief met het plaatsen en controleren van nestkasten in Woerden en omgeving. Ons werkgebied breidt zich nog steeds uit en bestrijkt grote delen van het Utrechtse gedeelte van het Groene Hart. Inmiddels beheren wij ongeveer 250 nestkasten voor o.a. steenuil, kerkuil, bosuil en torenvalk. Wij vonden het de hoogste tijd om iedereen te informeren over afgelopen seizoen (2017).

De winterperiode

Alle nestkasten worden door de werkgroep zelf gemaakt. De afgelopen winter zijn we dan ook druk geweest met het maken hiervan. Dit is mede mogelijk gemaakt door een subsidie van het Jaap van Duijn vogelfonds en een subsidie van de provincie Utrecht (Beleef en Bewonder). De winterperiode is verder gebruikt om nestkasten schoon te maken en de nestkasten te controleren op aanwezigheid van adulte

vogels in het kader van onze RAS-projecten.

Het broedseizoen

De resultaten van de broedsels liepen erg uiteen. Het was een redelijk jaar voor de torenvalken en steenuilen en een goed jaar voor de kerkuilen. In april zijn we begonnen met de controle van de bosuilencasten. In totaal zijn we twee legfels tegengekomen, waarvan één in een nestkast en de ander in een holle boom. Dit resulteerde in vier uitgevlogen jongen. Eind april zijn we op pad gegaan om de steenuilencasten te controleren. In totaal waren er elf legfels, waarvan er twee mislukt zijn. Er zijn in totaal 24 jongen uitgevlogen. Eind mei konden de eerste jonge kerkuilen geringd worden. Op 13 september zijn de laatste geringd dit betrof een tweede legfel, toevallig was dit op hetzelfde adres. In totaal zijn er 100 jongen uitgevlogen. In de tussentijd zijn ook alle torenvalkkasten gecontroleerd. Van de

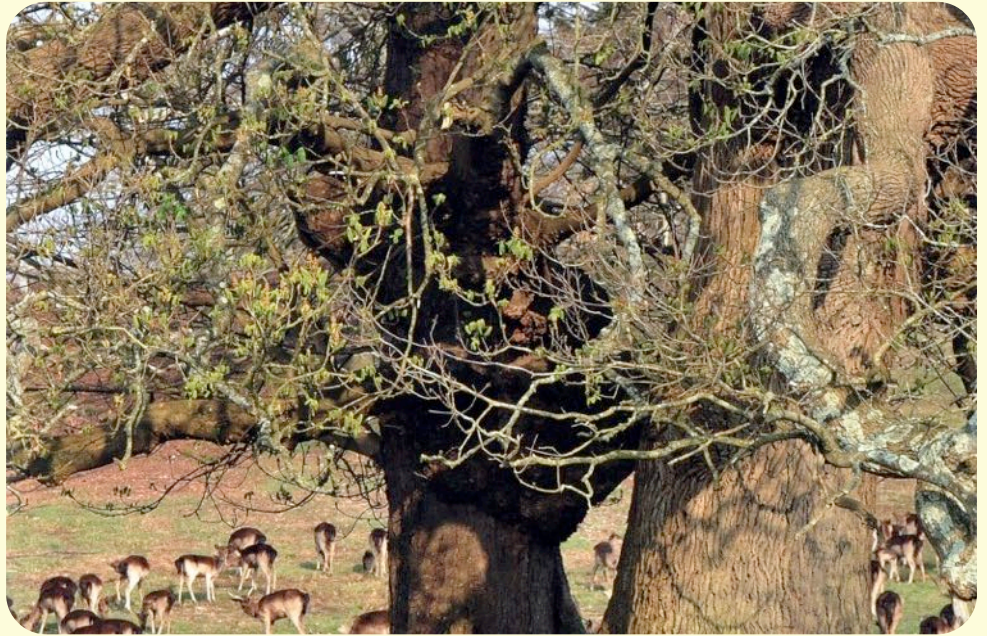
50 kasten waren er 23 bezet en zijn er 92 jongen uitgevlogen.

Kleurproject torenvalk

Wij proberen alle pullen en adulten te ringen die we tegenkomen in onze nestkasten. Dit doen we om de verspreiding en overleving te kunnen bepalen. Sinds afgelopen jaar krijgen de torenvalken naast een metalen ring ook een kleurring om de kans op terugmelding te vergroten. Dit kleurproject doen we in samenwerking met VRS De Haar. De afgelopen jaren hebben we slechts één terugmelding gekregen van een door ons geringde torenvalk. Door het gebruik van de kleurringen is het aantal terugmeldingen flink gestegen. In plaats van één terugmelding in jaren zijn er nu al dertien terugmeldingen in nog geen jaar tijd. Inclusief de bezette nestkasten in Kockengen zijn er 142 torenvalken geringd.

OUDE EIKEN IN ENGELAND

Woensdag 8 november zijn Loek en ik naar de 22ste Dierckxlezing van de Bomenstichting in Utrecht geweest. De lezing ging over oude Eiken in Engeland.

Het was een gezellige en leerzame avond, die werd gehouden in de Geertrudiskapel vlakbij het Centraal Station. Alleen al de kapel is een bezoek meer dan waard met veel schilderijen verticaal en horizontaal opgehangen.

Aljos Farjon was de spreker. Hij werkt bij de Royal Botanic Gardens in London en heeft onderzoek gedaan naar oude eiken in Engeland. Engeland heeft 115 grote eiken met een omtrek van meer dan 9 meter, die dateren uit de Middeleeuwen. In de rest van Europa zijn er slechts 98. In Engeland is niet dezelfde wijze van bosbouw ingevoerd dan in de rest van Europa.

In Engeland werd namelijk vaak een soort plantagebosbouw ingevoerd: bos moest ook productief zijn en beheerd worden. Daar omheen werd een open landschap in stand gehouden door grazende dieren, voornamelijk herten en reeën, een echt parklandschap was het resultaat.

Mensen mochten er hun vee laten grazen. Ze mochten niet aan de oude eiken komen en niet aan het wild, herten en reeën. Deze dieren vreten de

bomen ook aan tot een zekere hoogte. Soms werden de bomen boven een bepaalde hoogte van boven getopt. Op oude afbeeldingen is de groei te zien. Veel foto's werden getoond.

De Engelse edelen en bisschoppen wilden geen varkensvlees eten, maar hertenvlees.

Daarvoor werden de parken en windsingels gemaakt. Ruige gebieden die geschikt waren voor herten. Die herten hielden de omgeving van de oude Eiken kaal, zodat de zaailingen van Berk, Douglassparren enz. niet konden groeien en het licht weghalen.

Andere gevaren zijn grootschalige landbouw, waardoor ploegen de wortels beschadigen en paarden die schuren langs de stam van de boom, zodat de bast beschadigt.

Maar tussen landerijen staan soms nog wel van deze Eiken.

De spreker Aljos Farjon heeft de Eiken in kaart gebracht en onderzocht en er een boek over uitgegeven: 'Ancient Oaks in the English Landscape'. Voor €25,- ging ik en met mij vele andere met een dik boek vol met foto's naar huis om nog vaak na te genieten.

Tekst: Paul Vlaanderen
Foto: Onbekend

NATUURROMMETJE REEUWIJSCHES Plassen, 28 OKTOBER 2017

Op zaterdag 28 oktober 2017 organiseerde de Natuurgroep Kockengen een natuurommetje naar de Reeuwijksche Plassen. Een herfstige dag met grijze wolken, af en toe een zonnetje, een stevige wind en veel, heel veel vogels.

Met 9 jeugddeelnemers en 5 begeleiders werd een natuurommetje gemaakt bij de Reeuwijksche Plassen. Een rondwandeling om de plas Broekvelden en Vettenbroek, ook wel bekend als de surfplas, een route van ca. 8 km.

Een afwisselend gebied met bos(jes), knotwilgen, ruige rietoevers, weilanden en veel water: polderslootjes en natuurlijk de grote surfplas. Een gebied waar in deze tijd van het jaar heel veel

watervogels verblijven: eenden, ganzen en zwanen.

Tijdens het natuurommetje werden grote groepen met ganzen en eenden gespot. Op de plas waren grote groepen tafeleenden en kleine groepjes met kuifeenden actief (duiken naar voedsel). De smienten, slobbeenden, wilde eenden en krakeenden lagen op de plas Vettenbroek te rusten. Deze eenden, met name de smienten, waren met enorm grote aantallen aanwezig (duizenden).

Bijzonder tijdens dit natuurommetje waren de waarnemingen van de Cetti's zanger. Een zeldzame vogel met verborgen leefwijze, maar met een heel herkenbare en luide zang. Op 4 plaatsen rond de plas werd de zang van deze vogel waargenomen.

In totaal werden er tijdens dit natuurommetje 33 vogelsoorten waargenomen:

1. Canada gans
2. Blauwe reiger
3. Ekster
4. Wilde eend

5. Halsbandparkiet
6. Spreeuw
7. Kokmeeuw
8. Aalscholver
9. Smient
10. Tafeleend
11. Knobbelzwaan
12. Vink
13. Koolmees
14. Pimpelmees
15. Fuut
16. Krakeend
17. Grauwe gans
18. Veldleeuwrik
19. Meerkoet
20. Kievit
21. Roodborst
22. Baardmannetje
23. Fazant
24. Grote zilverreiger
25. Cetti's zanger
26. Torenvalk
27. Kolgans
28. Buizerd
29. Vlaamse gaai
30. Waterhoen
31. Slobbeend
32. Merel
33. Grote bonte specht

Tekst & Foto's: Theo van Schie

WERKZAAMHEDEN KOCKENGEN WATERPROOF EN HET VERWIJDEREN VAN BOMEN

Er wordt al enige tijd hard gewerkt aan het ophogen van de straten in Kockengen. Veel inwoners (en leden van de NGK) zien het verwijderen van bomen met lede ogen aan. Welke rol kan de Natuurgroep hierin spelen?

Als eerste moeten we dan constateren dat het ophogen van de straten in Kockengen noodzakelijk is. Dat daarbij veel bomen sneuvelen is helaas een gegeven. In de meeste gevallen zijn ophogingen zodanig groot dat de wortels te diep onder de aanvulgrond komen te liggen en verstikken. De boom zal afsterven.

Wanneer u twijfelt of een boom daadwerkelijk weg moet, dan is de aannemer of de Gemeente het eerste aanspreekpunt. Wij, als Natuurgroep, zien vooralsnog dat bomen wel overwogen verwijderd worden.

De NGK heeft natuurlijk wel een visie op het hele proces en we proberen waar dit mogelijk is, invloed uit te oefenen. Dat doen we bijvoorbeeld regelmatig door de gemeente adviezen te geven over de herbeplanting (voorbeelden daarvan zijn de heraanplant op de Prins Bernhardweg en de Dreef). We zien dat deze adviezen gewaardeerd en overgenomen worden.

Voor de dieren in het dorp die afhankelijk zijn van de tuinen en plantsoenen, is het project wel een grote aanslag. Vogels en alle andere dieren die leven in deze biotoop, zijn de dupe. Hun leefgebied verdwijnt en ze moeten hun voedsel en onderkomen elders zien te vinden. Voor de minder mobiele soorten zoals amfibieën is dit heel moeilijk.

We zien vooral bij de vogels dat er voedselschaarste is in de wijken, waar al het groen verdwijnt. Wanneer u vogelvoer strooit/ophangt, dan is dat snel ontdekt en verdwenen. Huismussen, Houtduiven, Turkse Tortels, Kool- en Pimpelmezen, Merel, Kauw en Roodborst vliegen er op af.

We kunnen deze vogels de komende tijd helpen door bij te voeren. En we adviseren de bewoners, om de tuinen weer zo snel mogelijk te beplanten met struiken en planten die voor vogels, insecten, etc. van belang zijn.

In de praktijk zal dit ook wel gebeuren. Niemand zit graag naar een kale tuin te kijken.

Tekst: Theo van Schie

NATUURGROEP KOCKENGEN NU OOK TE VINDEN OP LINKEDIN

LinkedIn is een sociale netwerk site gericht op zakelijk gebruik.

We hebben gezien dat de laatste tijd steeds meer leden, vrienden en vrijwilligers op dit netwerk aangeven dat ze verbonden zijn met de NGK.

Die steun voor de NGK vinden we leuk om te ervaren en het is zeker ook een positieve aanvulling op het eigen LinkedIn CV.

Daarom hebben we op LinkedIn een "organisatie" aangemaakt.

We nodigen iedereen graag uit om hieraan te "Linken". Dit kan door bij "Vrijwilliger" aan te geven dat je lid/vrijwilliger etc. van de Natuurgroep Kockengen bent.

Onze club/logo wordt dan vanzelf getoond. Mensen die hier al een vermelding naar de NGK hebben staan kunnen deze wijzigen en de organisatie alsnog koppelen.

Tekst: Pieter Hielema

NATUURGROEP KOCKENGEN — VOORJAAR 2018

“VOGELS DICHTBIJ EN VER WEG” — FOTOLEZING DOOR BIOLOOG EN KOCKENEEES JIELES VAN BAALEN

't Kockenest zat vol op vrijdagavond 15 december. Zo'n 35 mensen waren afgekomen op de traditionele midwinteravond lezing van de Natuurgroep Kockengen. Deze keer een avond met veel foto's en een goed verhaal door bioloog en fotograaf Jieles van Baalen.

Jieles van Baalen uit Kockengen heeft als bioloog al sinds jonge leeftijd veel belangstelling voor vogels en planten.

Voor zijn passie reist hij veel en ver over de wereld. Sinds enkele jaren maakt hij daarbij bijzondere en kwalitatief hoogwaardige foto's van zijn waarnemingen. Die foto's zijn een "prachtmiddel om waarnemingen en ervaringen te delen" aldus van Baalen.

De aanwezigen genoten van de mooie foto's met een heldere toelichting. Van Baalen maakte duidelijk dat hij

bij voorkeur foto's maakt die "in beweging" zijn. Foto's van vogels in de vlucht – en dan toch perfect scherp – die zijn de grootste uitdaging. Het lukt hem vaak en zijn gepresenteerde foto's ontlokten vaak een bewonderend geroezemoes onder het publiek.

Tekst: Pieter Hielema
Foto: Ben van der Horst

NATUURGROEP KOCKENGEN — VOORJAAR 2018

NATIONALE TUINVOGELTELLING 2018 MET DE JEUGDGROEP

Net Sperwer gespot op dak van boerderij

De Spreeuw was voor de tweede keer de meest getelde tuinvogel tijdens de tuinvogeltelling met de jeugdgroep

De Spreeuw was voor de tweede keer de meest getelde tuinvogel tijdens de tuinvogeltelling met de jeugdgroep

Tien jeugdgroepleden van de Natuurgroep Kockengen hebben voor de tweede keer meegedaan aan de Nationale tuinvogeltelling. De telling van een half uur werd op zaterdag 27 januari 2018 weer uitgevoerd op het erf van de boerderij van de familie de Lange aan de Wagendijk 55. Daarna werden in het clubhuis de verzamelde waarnemingen samen met de jeugdleden ingevoerd in de tuinvogeltellingswebsite van de Vogelbescherming.

Jeugdgroep ziet spreeuwen op erf boerderij

Resultaat

Er werden dit jaar minder vogels gespot dan vorig jaar. In totaal werden er maar 9 vogelsoorten waargenomen (vorig jaar 14). De top-3 werd net als vorig jaar aangevoerd door de Spreeuw met 16 exemplaren (vorig jaar 19), gevolgd door Vink met 9 exemplaren (vorig jaar 6) en Turkse Tortel met 7 exemplaren (vorig jaar 2). Voor de overige waarnemingen: zie de tabel hier onder.

Erf boerderij de Lange 2018	Aantal
Spreeuw	16
Vink	9
Turkse Tortel	7
Huismus	4
Kauw	2
Houtduif	2
Koolmees	1
Winterkoning	1
Sperwer	1
Totaal	43

De leukste waarneming dit jaar was toch wel de Sperwer. Hij ging even op het dak van de boerderij zitten. Zo'n soort in de buurt zorgt voor paniek. Kleine vogeltjes zorgen dat ze weg komen. Misschien is dat wel de reden, dat we dit jaar minder soorten hebben geteld dan vorig jaar. Soorten die we ten opzichte van vorig jaar misten op het erf waren Merel, Holenduif, Roodborst, Pimpelmees, Waterhoen, Blauwe Reiger en Grote Gele Kwikstaart. Zo is het ieder jaar weer een verrassing, wat we op het erf van de boerderij tegenkomen. Gelukkig hebben we dit jaar wel

de Huismus gespot. Vorig jaar ontbrak deze soort nog op ons lijstje. Het is de soort die landelijk het hoogste heeft gescoord.

Telgegevens worden door Daniël van Dam ingevoerd in website van Vogelbescherming

Het was een leuke ochtend voor onze jeugdleden. Door deze telling zijn ze weer meer te weten gekomen over tuinvogels in de winter in ons gebied.

We hebben deze tuinvogeltelling ook onder de aandacht gebracht van alle inwoners van ons dorp via het Kockengense krantje. Totaal 28 adressen hebben hier gehoor aan gegeven. De Top-5 wordt aangevoerd door de Huismus (221 exemplaren), gevolgd door Spreeuw (151), Koolmees (79), Turkse Tortel (70) en Vink (66). Ook is een IJsvogel gemeld en op één adres 15 Kramsvogels (zie ook artikel later in het blad).

Tekst: Gerard van Zuijlen
Foto's: Theo van Schie

UILENEXCURSIE LEVERT SPEKTAKEL OP

Vrijdagavond 9 februari organiseerde de Natuurgroep Kockengen een uilen-excursie voor haar (jeugd)leden.

Onder leiding van Jan en Denny de Lange zochten 15 deelnemers naar Bosuilen op plaatsen in Kockengen waar deze vogels soms gehoord worden.

En de zoektocht was succesvol.

Op één van de locaties achter het dorp waren twee Bosuilen actief.

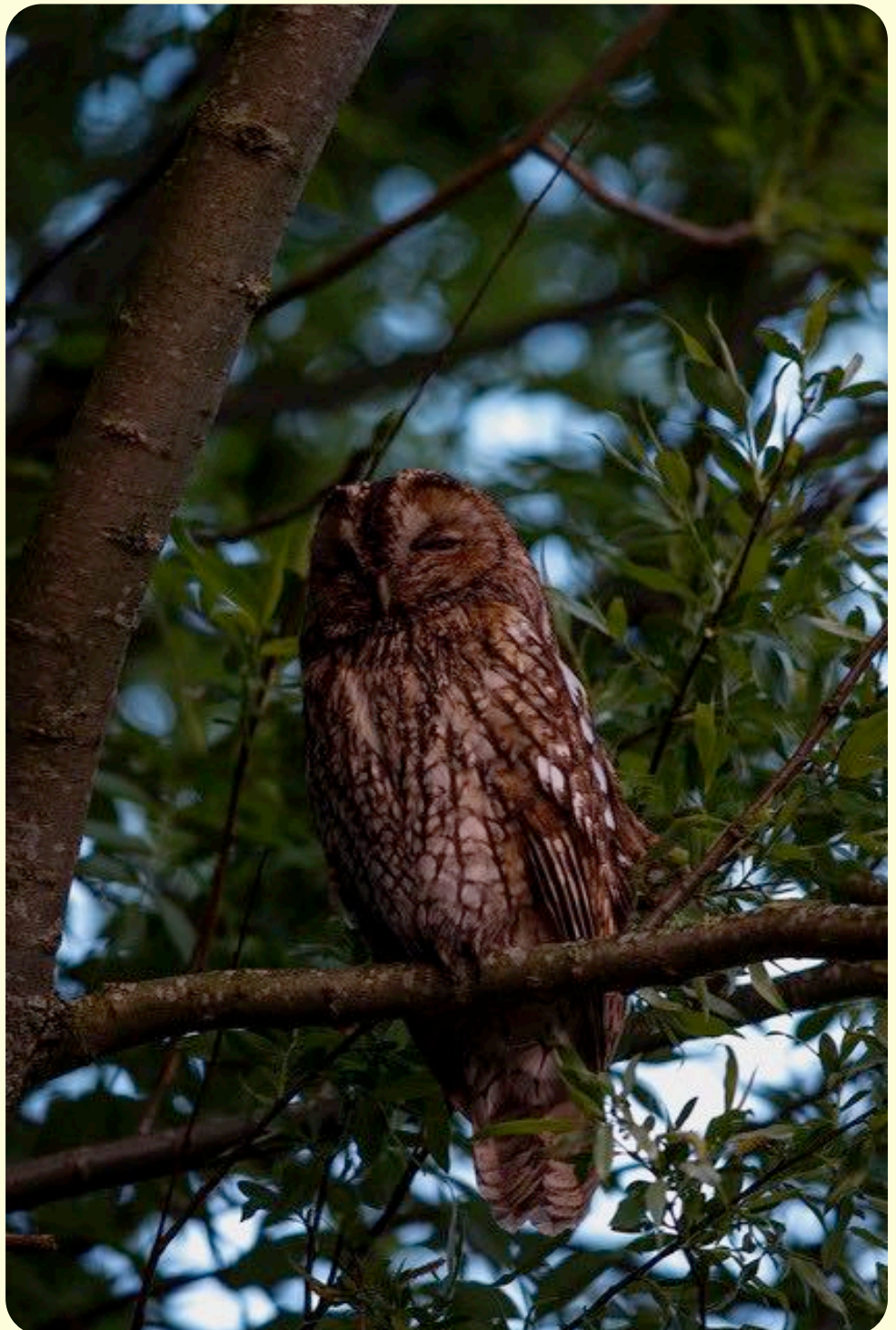
Niet alleen was het paartje goed te horen, ook vlogen de uilen geruisloos,

en rakelings, over de hoofden van de groep.

Één uil zat in een boom en kon, met de zaklamp, goed bekeken worden.

Het was een bijzonder schouwspel op deze witte winteravond. De deelnemers hebben genoten

Tekst: Pieter Hielema
Foto: Ed Smit

NATUURGROEP KOCKENGEN PLANT STINZENPLANTEN

Eerste bloei langs de Dreef eind februari

Zaterdag 16 december 2017 hebben 11 vrijwilligers van de Natuurgroep Kockengen (NGK) 8.500 bloembollen geplant langs de Dreef en het Henri Dunantpad.

In september heeft de NGK een "Beleef en bewonder"-voucher aangevraagd bij de Provincie Utrecht. Bewoners- en vrijwilligersgroepen konden deze vouchers aanvragen om de natuur in hun buurt te ontwikkelen. De aanvraag van de NGK werd gehonoreerd en op 2 november 2017 heeft de NGK een voucher van de Provincie Utrecht ontvangen twv. € 1.000,00.

Met deze bijdrage zijn bollen en knollen van zgn. stinzenplanten aangeschaft: vroegbloeiende planten die sterk zijn en zichzelf makkelijk handhaven.

In overleg met de gemeente Stichtse Vecht werden de locaties bepaald, waar deze bollen en knollen geplant konden worden. In de berm langs de Dreef ter hoogte van de begraafplaats en langs het Henri Dunantpad zijn zaterdag de 8.500 bollen geplant. Om het plantwerk makkelijk te maken werd de berm langs

het H. Dunantpad nog een keer gemaaid door groenaannemer Verheij.

In het komende voorjaar zullen de bollen en knollen van eind februari tot eind mei voor een kleurrijke entree van het dorp gaan zorgen. En voor stuifmeel en nectar voor hommels en bijen die in het voorjaar op zoek gaan naar voedsel.

Met de gemeente zijn afspraken gemaakt over het toekomstige beheer van de bermen, waarbij rekening wordt gehouden met de aanwezige stinzenplanten.

Door de samenwerking van Provincie, gemeente, groenaannemer en vrijwilligers van de Natuurgroep is de belevingswaarde en biodiversiteit in de buurt weer een stukje groter geworden.

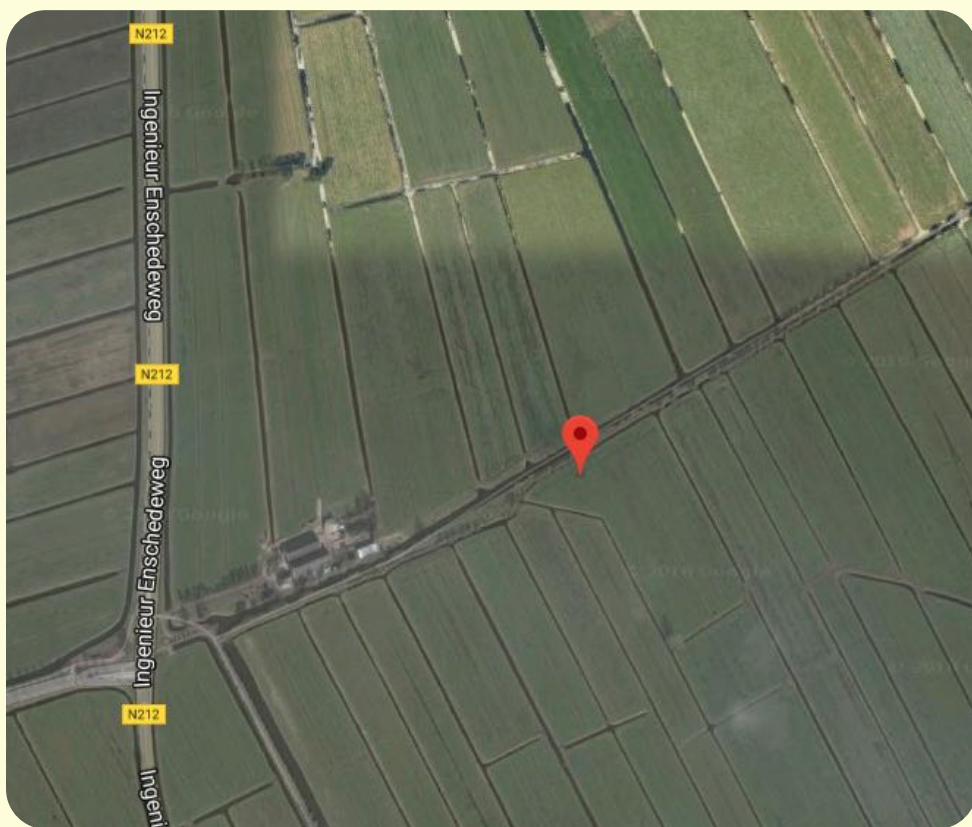
De NGK kijkt uit naar een bloemrijk voorjaar van 2018.

Tekst: Pieter Hielema
Foto's: Ben van der Horst

MIET JEUGDGROEP GERINGDE JONGE TORENVALK NOG STEEDS ACTIEF

Vogelringer Johan Tuls heeft met onze jeugdgroep op 17 juni vorig jaar drie jonge torenvalken geringd op Wagendijk nr 11. Verslag en foto's hiervan staan in onze vorige nieuwsbrief. Eén van deze jongen blijkt nog steeds hier in de buurt te vertoeven. Dat heeft Johan op 24 december zelf kunnen vaststellen. Toen hij een rondje Hollandse Kade deed zag hij nabij de Ir. Enschedeweg een Torenvalk op een hek zitten. Met de

verrekijker kon hij de grote zwarte letters op de lichtgroene ring aflezen. Dat is natuurlijk het 'kickmomentje' voor een vogelringer: je zelf geringde vogel in het veld terugvinden. Daar doe je het voor. En natuurlijk mooi om te weten dat hij nog steeds actief is.

Tekst: Gerard van Zuijlen
Foto: Johan Tuls

SCHEDEL VAN REE GEVONDEN IN ZUIDELIJKE RIETLANDEN

NATUURGROEP KOCKENGEN
VOORJAAR 2018

Op de werkplek van onze werkdag op 3 februari in de zuidelijke rietlanden vonden we een schedel, die we in eerste instantie niet direct thuis konden brengen. Maar na raadplegen van veel plaatjes op Google kon worden vastgesteld, dat de schedel van een ree is.

Deze vondst is nogmaals een bewijs, dat reeën daar voorkomen. Het is geen gemakkelijke plek voor ze. Ze moeten altijd overzwemmen om te kunnen grazen in de weilanden in de omgeving. Hopelijk gaat dat goed als er ijs in het Heicop ligt. Eind vorig jaar heeft het ijs langs de Wagendijk al z'n tol geëist aan

een jonge ree (gemeld door ons lid Hans Geuze).

Het is een goed idee van ons geweest, dat we langs de Heicopkade uittreepplaatsen voor de reeën hebben laten aanleggen door het Waterschap. Ze hebben de beschoeiing op drie plaatsen over een lengte van vijf meter onder het waterniveau gedrukt, zodat de reeën makkelijker uit het water kunnen komen als ze het Heicop oversteken. Voor meer informatie hierover: zie onze vorige nieuwsbrief.

Tekst: Gerard van Zijl
Foto: Jean Pierre Dréau

STINZENPLANTEN: NIET ALLEEN VOOR BUTTENPLAATSEN!

Stinzenplanten

In september en december heeft de Natuurgroep Kockengen zo'n 12.000 bollen en knollen van zgn. stinzenplanten geplant langs de Dreef en het Henri Dunantpad. Allemaal vroeg bloeiende soorten die straks voor een kleurrijke entree van het dorp gaan zorgen. In dit artikel meer over deze voorjaarsbloeiers, stinzenplanten en de soorten die door de NGK zijn aangeplant.

Voorjaarsbloeiers

Buiten kunnen we het al een beetje merken, het voorjaar komt er aan. De dagen worden weer wat langer, de eerste bloemen komen te voorschijn, aan sommige struiken zit al weer een klein groen blaadje en de eerste vogels zingen in de ochtend.

In onze tuinen zien we de eerste bloemen weer verschijnen, meestal zijn dat in januari/februari de sneeuwkllokjes, gevolgd door de krokussen en narcissen

Wilde Hyacint

in maart. Ook in de parken, plantsoen en buitenplaatsen komen deze voorjaarsbloeiers massaal te voorschijn.

Als we eens nagaan welke planten er allemaal zo vroeg bij zijn, dan valt op dat het vrijwel altijd gaat om planten met een bol, knol of wortelstok. Om maar wat voorbeelden te noemen: narcis, sneeuwkllokje (bollen), krokus, voorjaars-helmbloem (knol), winterakoniet, bos-anemoon (wortelstok).

Bonte crocus

Zou het toeval zijn dat juist deze planten zo vroeg in het voorjaar letterlijk en figuurlijk uit hun bol gaan?

Om daar een antwoord op te geven moeten we kijken naar de oorspronkelijke groeiplaatsen van deze planten. Veel van deze vroegbloeiende bol- en knolgewassen zijn van oorsprong bosplanten, soms inheems voor Nederland, maar veelal zijn het uitheemse soorten en komen ze o.a. uit de (berg)bossen van Midden- en Oost-Europa.

Een ander gedeelte komt van oorsprong uit de streken rond de Middellandse Zee. In beide gevallen is de zomer eigenlijk een ongunstige periode voor de groei en bloei. In de loofbossen vormen de bladeren van de bomen in de zomer een gesloten dek, zodat er nog maar weinig licht kan doordringen tot op de bodem. En in de bergstreken rond de Middellandse Zee volgt na een koele, regenrijke winter een droge en hete zomer. De lente is in beide situaties dan ook de beste tijd om te groeien en bloeien. De bollen, knollen en wortelstokken zijn daarna prima

organen om de ongunstige tijd te overbruggen ("overzomeren").

In deze ondergrondse organen zit flink wat voedsel opgeslagen. Door dit voedselvoorraadje kunnen de planten vroeg in het voorjaar, na enige warme dagen, snel uitgroeien, bloeien, zaden vormen en een nieuwe voedselvoorraad opslaan voor het volgende voorjaar.

Het hele groei- en bloeiproces wordt binnen enkele weken voltooid nog voordat de omstandigheden ongunstig worden. De bloei is dan ook kort, maar zeer uitbundig.

Vanwege deze vroege en zeer uitbundige bloei worden deze bol- en knolgewassen al sinds lange tijd aangeplant in tuinen en parken.

Boerenkrokus

Stinzenplanten

In de parkbossen van oude buitenplaatsen, kastelen, boerenhofstede, kloosters, e.d. treffen we veel van deze voorjaarsbloeiers aan. Het gezelschap van deze planten staat bekend als de zgn. stinzenplanten. De term stinzenplanten is afgeleid van het Friese woord stins, dat stenen (verdedigbaar) huis betekent.

De stinzenplanten zijn daar vroeger uitgeplant vanwege hun sierwaarde en konden zich daar handhaven en ➤

... STINZENPLANTEN: NIET ALLEEN VOOR BUITENPLAATSEN!

►uitbreiden (verwilderen). Hun verspreiding bleef veelal beperkt tot het grondgebied van de tuin of het park van de buitenplaats.

Bij het gezelschap van stinzenplanten zien we inheemse soorten, zoals de

wilde narcis, gevlekte aronskelk, daslook, voorjaarshelmbloem en kievitsbloem. Maar ook uitheemse soorten als de boerenkrokus, winterakoniet, sneeuwroem, sneeuwkllokjes en de bostulp.

Dat al deze planten zich op de stinzen konden handhaven en uitbreiden kwam door het daar aanwezige bodemmilieu. Door jarenlange menselijke activiteiten zoals spitten, bemesten, bladharcken, schoffelen en vergraven van grond ontstond een luchtige, humusrijke en voedzame bodem. Een bodemtype, dat overeenkomt met dat van de oorspronkelijk groeiplaatsen van de stinzenplanten.

Zo'n luchtige, humusrijke en voedzame bodem vinden we ook in de al wat oudere stukken openbaar groen. Daar is door grondbewerking in het verleden, jarenlange toevoer van afgefallen blad en door activiteit van het bodemleven (mollen, wormen) ook een soort 'stinzenmilieu' ontstaan.

Als we daar dan de juiste soorten uitplanten en deze op de juiste manier beheren, zullen deze soorten zichzelf in stand houden en zich verder uitbreiden.

Een begroeiing met stinzenplanten heeft een natuurlijk karakter en door de toename van het aantal plantensoorten zal ook het aantal diersoorten, dat er van leeft, toenemen. Bijen, hommels en vlinders kunnen er al vroeg in het voorjaar stuifmeel en nectar vinden.

Natuurgroep plant stinzenplanten

De Natuurgroep Kockengen heeft afgelopen najaar in overleg met de gemeente Stichtse Vecht stinzenplanten uitgeplant in de bermen langs de Dreef en het Henri Dunantpad. Van het Oranje Fonds en de Provincie Utrecht heeft de Natuurgroep subsidie ontvangen, waarmee in totaal zo'n 12.000 stinzenbollen en -knollen zijn aangeschaft.

In het komende voorjaar zullen vanaf maart t/m mei opvolgende soorten in bloei komen en voor een kleurrijke entree van het dorp gaan zorgen.

Met de gemeente zijn afspraken gemaakt over het juiste beheer van de stinzenplanten. Het is o.a. belangrijk dat de bermen niet te vroeg gemaaid worden. De stinzenplanten moeten de

gelegenheid krijgen om hun groeicyclus te voltooien om zo weer voldoende reservevoedsel op te slaan voor het volgende voorjaar.

De bloei zal beginnen met de boerenkrokus en winterakoniet, gevolgd

door o.a. de bonte krokus, sneeuwroem, Oosterse sterhyacint en voorjaarshelmbloem en half mei eindigen met vogelmelk en de wilde hyacint.

In totaal heeft de Natuurgroep 11 soorten aangeplant: Winterakoniet, Oosterse sterhyacint, boerenkrokus, bonte krokus, wilde narcis, sneeuwroem, Oosterse anemoon, vogelmelk, voorjaarshelmbloem en wilde hyacint.

We kijken uit naar het voorjaar en zijn benieuwd hoe dit stinzenplantengezelschap zich in de komende jaren zal ontwikkelen.

Meer zien en weten

In de bossen en landgoederen langs de Vecht zijn veel groeiplaatsen te vinden met stinzenplanten. Het park rond kasteel Nijenrode en de tuinen van Gunterstein zijn enkele voorbeelden van rijke groeiplaatsen met veel soorten stinzenplanten. In het voorjaar zeker een bezoekje waard.

Voor wie meer wil lezen over stinzenplanten is het boek 'Stinzenplanten' van Piet Bakker (Natuurmonumenten 1985) aan te bevelen, een rijk geïllustreerd boek, waarin alle soorten en groeiplaatsen in de Utrechtse Vechtstreek worden beschreven.

Tekst, tekening & foto bonte crocus: Theo van Schie
Overige foto's: Wikipedia

VELDUILEN GESPOT

Van Henk Vermeulen kreeg ik eind januari de volgende e-mail.

Zomaar even een melding van een waarneming van vanmiddag.

Ik stond naar mijn duiven te kijken, die al op het hok zaten. Plotseling ging het hele spul van schrik weer de lucht in, dus ik dacht natuurlijk aan een Havik. Maar tot mijn stomme verbazing zie ik een Velduil achter mijn duiven aan vliegen. Hij was niet echt geïnteresseerd en ging er na twee rondjes rustig van door richting de rietakkers.

Naderhand nog even de Velduil opgezocht in de boeken, maar ik ben er

zeker van dat het er één was, Schitterende tekening trouwens.

De melding van Henk is niet de enige. Tijdens onze werkdag in december in het polderreservaat werd een velduil boven de weilanden gezien.

En ook in januari werd de velduil nabij Wagendijk zuid gespot.

En inderdaad het is een prachtig beest.

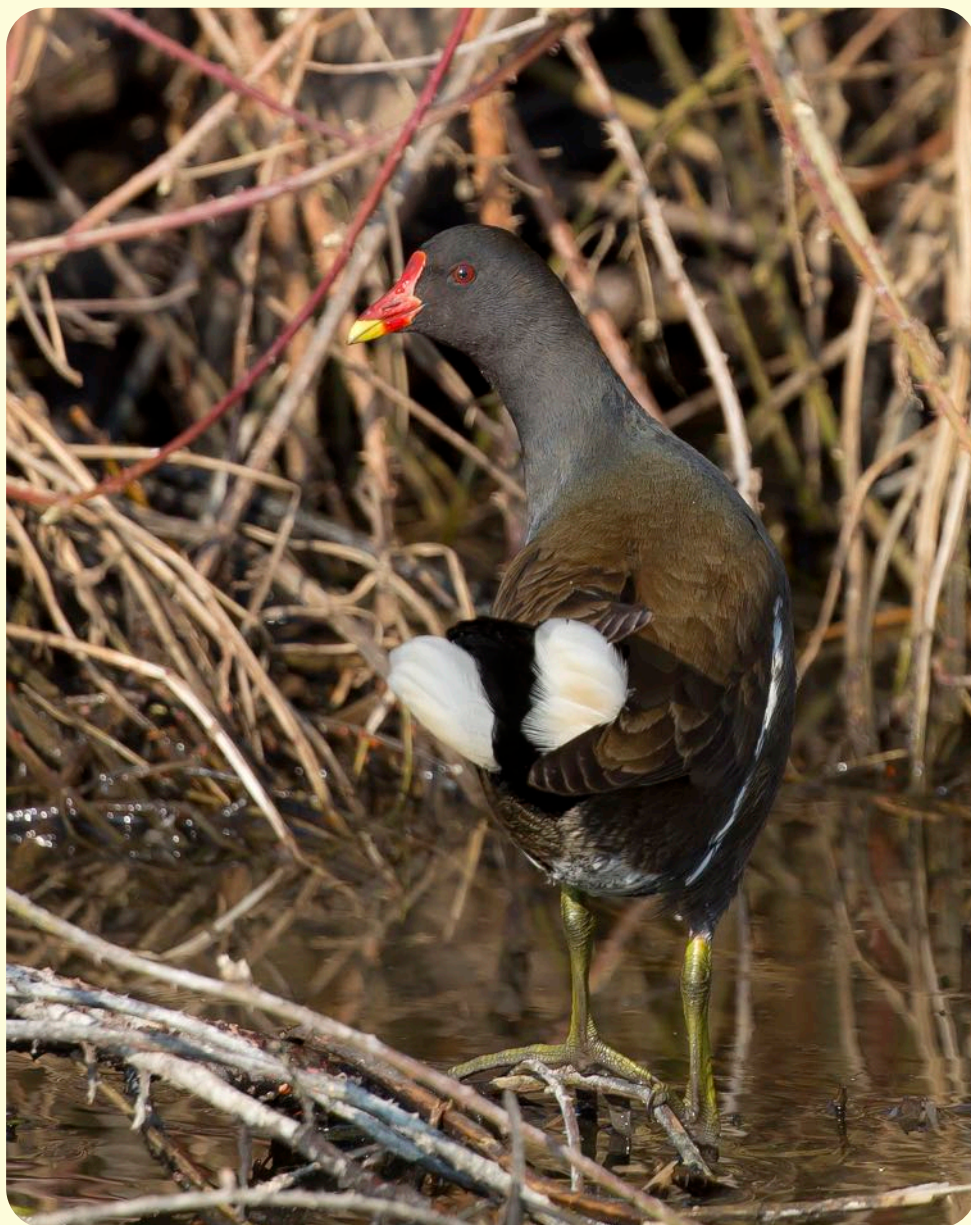
Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Ed Smit

NATUURGROEP KOCKENGEN
VOORJAAR 2018

WATERHOENTJES, WAT ZIJN ZE MOOI

Foto's: Jieles van Baalen

RESULTATEN NATIONALE TUINVOGELTELLING 2018 IN KOCKENGEN

Landelijk

De Tuinvogeltelling eind januari was weer een groot succes. Dit grootste inwonersonderzoek van Nederland wordt jaarlijks georganiseerd door Vogelbescherming Nederland in samenwerking met Sovon Vogelonderzoek Nederland. In totaal zijn er 1.010.756 vogels geteld en deden maar liefst 65.030 tellers mee. Ook dit jaar staat de Huismus op één, net als in voorgaande jaren. De Koolmees en Pimpelmees maken de Top 3 compleet. De Merel viel voor het eerst sinds jaren buiten de Top 3; waarschijnlijk een gevolg van het dodelijke Usutu-virus dat heerst en dat al veel slachtoffers heeft geëist. Hij staat nu op de 5e plaats. Tot nu toe werd de Merel ook telkens in de meeste tuinen waargenomen. In meer dan acht op de tien tuinen zat minimaal één Merel. Dit jaar is dat slechts in zeven op de tien tuinen het geval. De Koolmees is nu de vogel die in de meeste tuinen werd gezien. De Huismus werd in minder dan de helft van de tuinen waargenomen. Mussen zijn echter echte groepsvogels. Zit ie in de tuin, dan ook meteen met een heleboel bij elkaar. Gemiddeld bestond een groep mussen in de tuin uit acht exemplaren. Ook al is de huismus de fiere winnaar, met deze vogel gaat het, in vergelijking tot decennia geleden, helemaal niet goed.

Foto: Roel Hoogendoorn

Kockengen

De Natuurgroep heeft zijn leden over de telling gemaild en de inwoners van

Top-10 Postcode 3628	Plaats	Aantal
Huismus	1 (1)	221
Spreeuw	2 (2)	151
Koolmees	3 (5)	79
Turkse Tortel	4 (4)	70
Vink	5 (10)	66
Pimpelmees	6 (9)	65
Merel	7 (3)	57
Kauw	8 (7)	56
Houtduif	9 (-)	39
Heggenmus	10 (-)	28
Totaal	832 (799)	
(tussen haakjes de rangorde van 2017)		

Kockengen via het plaatselijke krantje opgeroepen om aan deze telling deel te nemen. Totaal hebben 28 adressen (vorig jaar 25) aan de telling deelgenomen. Een leuk resultaat.

Foto: Mirthe Wijers

De resultaten van Kockengen laten zien, dat de Top 10, net als vorig jaar, aangevoerd wordt door de Huismus. Dat is dus niet anders dan de hierboven genoemde landelijke nummer 1. Op de tweede plaats staat, ook net als vorig jaar, in Kockengen de Spreeuw, gevolgd door Koolmees, Turkse Tortel, Vink, Pimpelmees, Merel, Kauw, Houtduif en Heggenmus. Voor de aantallen en de rangorde van vorig jaar, zie de tabel. De Houtduif en Heggenmus zijn nieuw in de Top 10. Vorig jaar waren dat nog de Meerkoet op 6 en de Wilde Eend op 8. Ook bij ons zijn er dit jaar beduidend minder merels geteld: vorig jaar nog ➤

... RESULTATEN NATIONALE TUINVOGELTELLING 2018 IN KOCKENGEN

op de 3e plaats, nu op 7. Voor een mogelijke oorzaak, zie boven.

De Kool- en Pimpelmees daarentegen hebben zich hersteld van het slechte broedseizoen in 2016. Vorig jaar stonden ze tijdens de Tuinvogeltelling bij ons nog op de 5e en 9e plek. Nu op de 3e en 6e plek. En landelijk zelfs op de 2e en 3e plek. Een mooi herstel.

Opmerkelijk is dat de Spreeuw (bij ons op 2) landelijk niet eens in de Top 10 voorkomt. Het is dus echt een soort van het buitengebied en de dorpen.

Leuk om die verschillen te zien.

Volgens Vogelbescherming blijkt uit de Nationale Tuinvogeltelling hoe belang-

rijk onze tuinen zijn voor vogels. In een vogelvriendelijke tuin vinden vogels voedsel, veiligheid en een plekje om zich voort te planten. Drie v's dus. Met vogelvoer, een nestkastje en een haag bent u al een stuk op weg naar een vogelvriendelijke tuin.

Fotowedstrijd

We hebben bij onze oproep om mee te doen aan de telling ook gevraagd om een leuke foto op te sturen van de eigen tuinvogels. Het bestuur van de NGK heeft een keuze gemaakt uit de diverse inzendingen. De winnaar is geworden Arieke Peters uit Teckop met een mooi plaatje van een Pimpelmees hangend aan een blauw nestkastje. En zoals beloofd is de winnaar beloond met een passend vogelcadeau; zie foto.

Renske en Enno Peters ontvangen een krans van vogelvoer voor de mooiste tuinvogelfoto.
Foto Arieke Peters

Tekst: Gerard van Zuijlen
Foto's: Zie bijschriften

NATUURGROEP KOCKENGEN
VOORJAAR 2018

SFEERIMPRESSIE WERKDAGEN 2017

Foto's: Theo van Schie

NATUURGROEP KOCKENGEN — VOORJAAR 2018

EXCURSIE NAAR DE BIESBOSCH

Op 17 februari zijn we met 20 deelnemers op excursie geweest naar polder Noordwaard in de Biesbosch.

Het meest bijzonder waren de brilduiker, de overvliegende grote zaagbekken en de cetti's zanger.

Dat er in dit gebied bevers voorkomen was bekend, maar dat we een beverburcht zouden zien was een grote meevaller.

Dit voormalige akkerbouwgebied is omgevormd tot een natuurgebied.

Het was een prachtig gebied ,waar de natuur weer ruimte krijgt. In totaal werden 34 soorten gezien, waaronder veel soorten eenden en ganzen.

Tekst: Ben van der Horst
Foto's: Ben van der Horst (1e, 2e), Diny Schuurhuis (3e, 4e)

JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2017

Algemeen

De Natuurgroep bestond in 2017 jaar 43 jaar.

- Samenstelling bestuur:
 - Voorzitter: Pieter Hielema
 - Secretaris: Ben van der Horst,
 - Penningmeester: Bram Paardenkooper,
 - Bestuursleden algemeen: Gerard van Zuylen en Theo van Schie.
- Het bestuur vergaderde gemiddeld één keer per maand.
- De Natuurgroep Kockengen heeft eind 2017 in totaal 137 leden, waarvan 4 ereleden.
- In 2017 hebben zich 10 nieuwe leden (waarvan 5 jeugd) en 3 vrienden aangemeld. Er zijn 26 vrienden.
- Voor de inning van de contributie maken we gebruik van automatische incasso.
- De Natuurgroep heeft veel contacten met externe partijen: provincie, gemeente, waterschap, Staatsbosbeheer, collega natuurverenigingen, etc. Bij deze contacten krijgen we enthousiaste reacties en waardering voor de hoeveelheid activiteiten en de kwaliteit daarvan.

Nieuws en PR

- De NGK nieuwsbrief is twee keer verschenen. We krijgen enthousiaste reacties.
- Het bezoek aan onze website is stabiel (500 unieke bezoekers).
- Sinds 2014 heeft de NGK een facebookpagina die wordt onderhouden door Winnie van Eck. Er zijn in

middels 245 volgers geregistreerd (vorig jaar: 195)

- Regelmatig zijn artikelen over de Natuurgroep in de plaatselijke pers gepubliceerd.

Educatie

- Op de ledenvergadering werd een lezing gegeven door bioloog Paul Wolf: "De jaarlijkse trek van Kariboes"
- De winteravondlezing (8e) werd verzorgd door Jieles van Baalen. Onderwerp: Vogels dichtbij en ver weg.
- Twee basisscholen zijn begeleid in het kader van boomfeestdag. Vooraf is een introductie les ter voorbereiding over boomfeestdag gegeven.
- Eén maatschappelijk stagiaire is begeleid tijdens de werkdagen.
- Presentatie over wilde bijen i.v.m. maken van insectenhotel tijdens NL-Doet.
- In het Polderreservaat zijn twee informatieborden geplaatst.
- Diverse excursies hebben plaatsgevonden:
 - Weidevogelexcursie naar Eem-polder
 - Midzomeravond wandeling in Waverhoek
 - Verjaardagswandeling Woerdense Verlaat
 - Vogelexcursie Zuidpier van Ijmuiden
 - Vogeltrek tellen tijdens de Euro Birdwatch Day
- Diverse Naturommetjes voor de jeugd zijn er geweest:
 - Braakballen pluizen
 - Luisteren naar uilen

- Tuinvogeltelling
- Weidevogelexcursie door jeugdleden Arjan en Denny
- NL-Doet insectenhôtels maken
- Roeien op de Nieuwkoopse plassen
- Jonge torenvalken ringen
- De jeugddeelnemers sluiten steeds vaker aan bij de reguliere excursies

- Bij de excursies verder weg organiseren we het carpoolen, we vragen dan aan de meerijders om een benzinevergoeding te betalen aan de chauffeur.

Waarnemingen en inventarisaties

- De nachtvlinderinventarisatie in het Polderreservaat was op 7 avonden en had gemiddeld vijf deelnemers. Er waren diverse gastdeelnemers. In 2017 werden er 5 nieuwe macro- en 19 nieuwe microsoorten aan de totaallijst toegevoegd. In totaal staat de inventarisatielijst na 8 jaar op 222 macro- en 102 microsoorten. Twee zeldzame macro's in 2017: Guldenroededwergspanner en Streepstipspanner. Een zeldzame micro: Morgenroodbladroller. ➤

JAAR	MACRO	MICRO
2010	71	
2011	85	
2012	91	
2013	128	
2014	150	48
2015	125	25
2016	79	19
2017	105	54

...JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2017

- De broedvogels in de rietlanden en het Polderreservaat zijn dit jaar geïnventariseerd. De resultaten staan op de website.
- De roerdomp is in de winterperiode niet waargenomen
- De werkgroep nestkasten is erg actief in Kockengen, Haarzuilen en Woerden. Het werkgebied van de werkgroep Kockengen wordt uitgebreid met Kamerik. Een steeds groter gebied van de westelijke provincie Utrecht wordt door de werkgroep voorzien van nestkasten. Inmiddels worden ongeveer 250 nestkasten beheerd voor o.a. steenuil, kerkuil, bosuil en torenvalk.
- Doordat een ringmachting is gehaald worden de vogels nu zelf geringd. Er zijn twee camera's aangeschaft met telecoopstok, waarmee eenvoudig in het nest gekeken kan worden (beeld op telefoon)
- In de wintermaanden is een ganzen- en zwanentelling en de watervogeltelling gedaan.
- Voor de zwarte stern zijn 20 vlotjes uitgelegd in het Polderreservaat. Daarop zijn 20 legsels geweest. Met als zeer goed resultaat 27 jongen die uitvlogen.
- Voor het tweede jaar is deels gebruik gemaakt van niet kantelbare vlotjes. De invloed hiervan is niet goed meetbaar, omdat de belangrijkste oorzaak van het kantelen, de roodwangschildpad, is gevangen.
- Twee van de drie ijsvogelwanden hebben dit jaar broedresultaat opgeleverd. Twee broedsels per wand. Één

broedsel in de 3e wand is verstoord. Het aantal jongen is onbekend.

- De nestkast met observatiecamera voor de spreeuw bij de fam. De Lange was dit jaar niet bezet en wordt verplaatst.

Projecten

- De samenwerking met de (natuur) terreineigenaren SBB en SBNL Natuurfonds verloopt voor alle partijen naar tevredenheid.
- Meegedaan met NL-DOET (nationale vrijwilligersdag). Daarbij werden door de jeugd insectenhôtels gemaakt.
- Het maaibeheer in het polderreservaat is volgens plan uitgevoerd.
- De beide ijsvogelwanden in het Polderreservaat zijn gerenoveerd. (Twee methodieken gebruikt: ophogen en volledig omzetten)
- De wand in de Zuidelijke Rietlanden wordt volgens het beheerplan in het vroege voorjaar ontdaan van gras en riet.
- In de Heicop zijn vooraf aan de vorstperiode zitstokken geplaatst voor de ijsvogels.
- In de noordelijke rietlanden werden eind augustus, begin september in samenwerking met vogelringstation De Haar in Haarzuilen in totaal 97 boerenzwaluwen, één oeverzwaluw en drie ijsvogels van een ring voorzien.
- Meegewerkt aan pesticidenonderzoek van Universiteit Wageningen op drie locaties in Kockengen. Daarvoor zijn o.a. de broedresultaten van spreeuw (1 locatie) en boerenzwaluw (3 locaties) gevolgd. Ook zijn tijdens het

broedseizoen op de drie locaties insectenvallen geplaatst, de insecten werden wekelijks verzameld.

- Participeren in gebiedsplan De Tol (HDSR) o.a. toepassing onderwaterdrainage.
- Pleiten voor realisatie retentiegebied.
- HDSR heeft op verzoek op de Heicopkade een bloemrijk mengsel ingezaaid.
- Op verzoek van het waterschap HDSR is advies gegeven over het maaibeheer van de kade tussen Schutterskade en Rodedijk.
- In juni is in samenwerking met waterschap HDSR een reeëntrap geplaatst aan de noordelijke Heicopkade.
- Met gemeente is overleg gevoerd over verbeteren van het maaibeheer van de natuurlijke oevers langs de Van Zuijlenweg.
- Er is regelmatig contact met de gemeente over het project Kockengen Waterproof. Op verzoek van de gemeente geven we advies over de herplant van bomen en struiken (vogel- en insectvriendelijk)
- De gemeente heeft ons advies overgenomen om straatkolken te plaatsen met amfibieladders. Voor de inrichting van het 4e kwadrant is een beplantingsplan ingediend (vogelvriendelijk), dat gevolgd wordt. Op ons advies worden er trottoirbanden met schuine zijden geplaatst i.v.m. de kikkers en padden.
- Voor het advies zijn we beloond met een voucher om een zwaluwtil te ➤

...JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2017

JAAR	AANTAL VRIJWILLIGERS	AANTAL UREN
2006-2007	68	268
2007-2008	77	277
2008-2009	91	388
2009-2010	105	396
2010-2011	125	473
2011-2012	116	517
2012-2013	185	846
2013-2014	134	598
2014-2015	148	672
2015-2016	120	610
2016-2017	99	593
2017-2018	104	516

► kunnen plaatsen op een nader te bepalen plaats in Kockengen.

- Met de Wild Beheers Eenheid (WBE) is gesproken over het ganzenbeleid.
- Om verstoring te voorkomen houden we ons in alle redelijkheid aan de volgende gedragscodes:
 - Natuurbeheer (opgesteld door Bosschap)
 - Natuurfotografie

Werkdagen:

- De organisatie van de werkdagen loopt goed door o.a. het gebruik van een draaiboek. En door de verbreding van het team dat de werkdagen organiseert. Maandelijks zijn er 10 mensen actief betrokken bij het organiseren en goed laten verlopen van de werkdagen.
- De beheersplancommissie maakt op basis van beheersplannen, inventarisaties en in overleg met de terreineigenaren een werkdagenprogramma voor het winterseizoen.

- De opkomst op de reguliere werkdagen neemt af, er is wel een 'harde kern' (15.4 personen gemiddeld. In 2016: 22).
- 1 werkdag is afgelast vanwege slecht weer (sneeuw)
- Ruim 10% van het aantal uren betreft voorbereiding (niet in dit schema opgenomen)
- De eerste werkdag werd ondersteund door de Nationale Natuurwerkdag met veel PR.
- Met 23 volwassen deelnemers, 4 kinderen en 1 maatschappelijke stagiaire waren in totaal 28 deelnemers op deze dag aanwezig.
- De werkdagen verlopen in een gezellige informele sfeer; de klussen worden op de werkdag afgerond.
- De NGK heeft voor de zevende keer een actieve rol gespeeld bij het begeleiden van maatschappelijke stages. Er is deelgenomen aan een evenement om scholieren te interes-

seren en er is dit jaar 1 master actief geweest bij de werkdagen. Hij heeft in totaal 3 dagen gewerkt.

- De flexibele rietmaaigroep heeft op twee dagen twee rietpercelen kunnen maaien. Het blijft lastig plannen, we zijn erg afhankelijk van de weersomstandigheden (neerslag en windrichting) en terreinomstandigheden, beschikbaarheid van aannemer en vrijwilligers.
- Op twee dagen zijn er stinzenbollen (14.000) geplant langs de Dreef en het Henry Dunantpad. Een dag was in het kader van burendag, burens waren uitgenodigd.
- Financiering door Oranjefonds (organisatie achter Burendag en NL Doet) en een voucher van "Groen in de buurt" van de Provincie Utrecht.
- Dit jaar is weer een zomerwerkdag gehouden. Er is opslag van bomen en struiken verwijderd uit het rietland in het Polderreservaat.
- Ter voorkoming verstoring van vogels wordt er niet gewerkt na 15 maart.

ARBO

- Bij de voorbereiding van de werkdagen wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd.
- Motorzaaggebruik is alleen toegestaan door personen die in het bezit zijn van een zaagbrevet. Zij dragen tijdens de zaagwerkzaamheden veiligheidskleding (incl. helm)
- Op elke werkdag proberen we een EHBO'er en/of een BHV'er aanwezig te hebben. Dit is in 2017 gelukt. ►

...JAARVERSLAG SECRETARIAAT 2017

- We hebben een helmenbeleid. Daar waar er risico's zijn worden helmen gedragen.
- Er wordt geen riet verbrand bij windkracht 4 of meer. Hierdoor moest een werkdag voor de flexibele maaigroep afgezegd worden.
- Voor de kettingzagen wordt het milieuvriendelijke Aspen als brandstof gebruikt.
- Twee accu motorzagen zijn aangeschaft. De zagen produceren een zeer beperkt geluid. De deelnemers op de werkdagen ondervinden hier geen hinder van. Het voordeel is dat iedereen gelijk klaar is op de werkdag.
- Onze ladders vallen onder de ladderkeuring (NEN2484). Deze keuringen kunnen we inmiddels zelf uitvoeren, na opleiding bij het LEU zijn er 2 keurmeesters.
- Voor alle bestuursleden is een Verklaring Omtrent Gedrag aangevraagd en ontvangen.
- In het kader van veiligheid volgen we de gedragscodes van het LEU:
 - Helmenbeleid
 - Ladderbeleid
 - Arbo en veiligheid
 - Zaagbeleid.

Tekst: Ben van der Horst

MEELEZEN MET HET BESTUUR WORD AGENDA-LID!

De NGK krijgt steeds meer (zeer) betrokken leden en dat vinden we natuurlijk fantastisch.

We krijgen ook steeds meer vragen over de dingen die het bestuur bedenkt en doet.

Veel leden willen meedenken, soms zelf dingen organiseren etc. De meerwaarde voor onze gezellige vereniging is evident.

We hebben daarom bedacht dat leden vanaf nu "agendalid" kunnen worden. Dit betekent dat zij de vergaderstukken tegelijkertijd met het bestuur krijgen. Eventueel kun je ook zelf agendapunten aandragen of suggesties inbrengen.

Aanmelden kan bij Ben van der Horst:
secretaris@natuurgroepkockengen.nl

BV NGK 16 november 2017
Aanvang 20.00 uur

Voorzitter: Pieter
Notulist: Ben

	Agendapunten	Toelichting
1	Opening	
2	Vaststellen agenda	
3	Mededelingen / Ingekomen stukken	*2 nw info borden in het PR zijn geplaatst *Voucher €1000 ontvangen. PR in VAR (Gerard) *troep (kinderen) in PR is opgeruimd *bijeenkomst start 4e kwadrant op 21-11 (Gerard) *NMU, moeten we ons aanmelden?
4	ABM lijst (vanuit Stack printen)	
5	Terugblik activiteiten	(werkdag/excursie/ommetje/lezing/nachtl./...)
6	Komende activiteiten	wat staat op planning / voorbereiding
7	Werkdagen	draaiboek invullen / lopende zaken
8	Winteravondlezing	voorstel / draaiboek / definitief
9	tuinvogeltelling	half januari 2017, doen we mee?
10	Jaarprogramma maken	werkdagen, excursies, ommetjes, etc, etc
11	Beheersplan PR Beheersverslag (Bram /Gerard)	werkplan maken
12	NL Doet	maart 2018, ideeën? Zwaluwtil?
13	gereedschap CIE	*gebruik elect, kettingzaag? Optie inruil grote kettingzaag voor electrisch incl extra accu's

NATUURGROEP KOCKENGEN VOORJAAR 2018

BETER LEREN FOTOGRAFEREN?

Neem voor meer informatie en het volledige aanbod workshops eens een kijkje op zijn website: www.hayobaan.nl.

Op zoek naar manieren om je (wildlife) fotografie-vaardigheden te verbeteren? Neem dan eens deel aan een workshop van NGK lid Hayo Baan. Hij biedt diverse workshops en tours voor een gunstige prijs.

Voor natuurfotografie enthousiasten biedt hij bijvoorbeeld een dagworkshop [roofvogelfotografie](#) aan in Nederland. Ook meerdaagse workshops naar o.a. [Helgoland](#) of het [Beierse woud](#) behoren tot de mogelijkheden.

NATUURGROEP KOCKENGEN VOORJAAR 2018

De jaarlijkse contributie van € 10 of de vriendenbijdrage van € 20 per jaar wordt in januari van elk jaar door de Natuurgroep automatisch van je bankrekening geïncasseerd. Daar waar dit anders afgesproken is neemt de [penningmeester](#) zelf contact met je op.

COLOFON

Voorzitter

Pieter Hielema, Purperreiger 11, tel. 0346 - 240211
pieter.hielema@natuurgroepkockengen.nl

Secretaris

Ben van der Horst, Zwanebloem 5, tel. 0346 – 241185,
ben.van.der.horst@natuurgroepkockengen.nl

Penningmeester

Bram Paardenkooper, Wagendijk 39, tel. 0346 – 241872,
bram.paardenkooper@natuurgroepkockengen.nl

Algemeen Bestuurslid

Theo van Schie, Kon. Julianaweg 7, tel. 0346 – 241060
theo.van.schie@natuurgroepkockengen.nl

Gerard van Zuijlen, Heicop 7, tel. 0346 - 576147
gerard.van.zuylen@natuurgroepkockengen.nl

NGK Nieuwsbrief

Vormgeving/Samenstelling: Hayo Baan, Prins Bernhardweg 14, tel. 06 - 12308489
info@hayobaan.nl – www.hayobaan.nl

Tekstredactie: Gerard Hooijmaijers,
g.hooijmaijers@gmail.com

